Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Tytuł lekcji: Podróż przez Polskę: od gór do morza.

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji:

Uczeń będzie wiedział:

- Czym jest krajobraz i jakie są jego główne typy w Polsce (górski, wyżynny, nizinny, pojezierza, nadmorski).
- Jak nazywa się największa rzeka w Polsce (Wisła) i przez jakie duże miasta przepływa.
- Gdzie na mapie Polski znajduje się stolica (Warszawa), góry (Tatry, Sudety) i morze (Bałtyk).
- Że Polska jest krajem o bardzo zróżnicowanym krajobrazie.

Co się zmieni po lekcji:

- Uczeń będzie potrafił wskazać na mapie główne regiony geograficzne Polski.
- Uczeń rozwinie umiejętność kojarzenia cech krajobrazu (np. jeziora, wysokie góry, plaża) z odpowiednim regionem (np. Pojezierze Mazurskie, Tatry, Wybrzeże Bałtyckie).
- Wzrośnie zainteresowanie ucznia geografią i pięknem własnego kraju.

Metody i techniki nauczania:

- Oglądowa: pokaz animacji, praca z mapą.
- Słowna: pogadanka, rozmowa kierowana, burza mózgów.
- Praktyczna: praca z kartą pracy, tworzenie własnej mapy krajobrazów.
- Aktywizująca: zabawa ruchowa „Z biegiem Wisły”.

Uzupełniające środki dydaktyczne:

- Projektor i ekran do wyświetlenia animacji.
- Duża mapa fizyczna Polski (ścienna).
- Karty pracy (załączniki 1-3).
- Kredki dla każdego ucznia (szczególnie: niebieska, zielona, żółta, brązowa).
- Małe karteczki samoprzylepne.

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”
Minister Edukacji

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Przebieg lekcji

1. Wprowadzenie - „Polska to Ty!”

N: Nauczyciel wita uczniów i zadaje pytania pobudzające ciekawość: *„Czy lubicie podróżować? Czy byliście kiedyś nad morzem albo w górach?”*

N: *„Wyobraźcie sobie teraz coś niezwykłego. Wyobraźcie sobie, że Polska to Wy! Wasze stopy moczą się w zimnych górskich potokach na południu, a Wasza głowa opiera się o ciepły piasek na plaży na północy. Ciekawi Was, jak wygląda taka podróż przez całą Polskę, od stóp do głów? Zapnijcie pasy, wyruszamy!”*

N: Nauczyciel informuje uczniów, że za chwilę obejrzą film o niezwykłej podróży przez Polskę. Prosi, aby uważnie słuchali i starali się zapamiętać, jakie miejsca odwiedzi filmowy podróżnik.

2. Omówienie animacji - Serce Polski i jej kręgosłup

N: Po zakończonej projekcji nauczyciel inicjuje rozmowę z uczniami, aby sprawdzić zrozumienie materiału. Zadaje pytania naprowadzające: *„O czym opowiadał ten film? Jakie miejsca zobaczyliśmy?”*

N: *„Nasza podróż w filmie zaczęła się w samym środku kraju. Jak nazywa się stolica Polski, która bije jak serce naszego kraju?”*

U: Uczniowie odpowiadają: *„Warszawa”*.

N: Nauczyciel prosi chętnego ucznia o podejście do dużej mapy ściennej Polski i wskazanie Warszawy. Pyta, czy ktoś z uczniów był w stolicy i czy widział symbol miasta - Syrenkę.

N: *„A czy pamiętacie, jaka wielka rzeka przepływa przez Warszawę? Nazywamy ją królową polskich rzek”.*

U: *„Wisła!”*

N: *„Dokładnie. Wisła jest jak kręgosłup naszego kraju. Pamiętacie, gdzie zaczyna swój bieg, a gdzie go kończy?”*

U: Zaczyna w górach, a wpada do morza.

N: Nauczyciel rozdaje uczniom małe karteczki samoprzylepne. Prosi, aby uczniowie przypomnieli sobie, jakie miasta nad Wisłą wymienił lektor (Kraków, Toruń, Gdańsk) i zapisali je na karteczkach, a następnie przykleili je we właściwych miejscach na mapie ściennej.

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”

N: *„Czy Wisła jest jedyną ważną rzeką? Film wspominał też o jej siostrze na zachodzie”.*

U: *„Odra”.*

3. Aktywność ruchowa - „Z biegiem Wisły”

N: Nauczyciel zaprasza uczniów na środek sali do zabawy ruchowej.

N: *„Teraz sami zamienimy się w Wisłę. Podzielmy się na cztery grupy: 'Źródło' (w górach), 'Kraków', 'Warszawa' i 'Gdańsk'”.* (Nauczyciel ustawia grupy w sali w odpowiedniej kolejności).

N: *„Na mój znak 'Źródło' zaczyna płynąć (uczniowie biegną wężykiem, trzymając się za ramiona). Kiedy 'Źródło' dopłynie do 'Krakowa', grupa z Krakowa dołącza na koniec wężyka. Potem wspólnie płyniecie do 'Warszawy' (dołącza kolejna grupa) i aż do 'Gdańska'. Na końcu, jako wielka rzeka, wpływamy do morza (np. do wyznaczonego miejsca pod oknem)”.*

4. Część badawcza - Tworzymy mapę krajobrazów

N: Nauczyciel prosi uczniów o powrót do ławek. Rozdaje każdemu uczniowi Kartę Pracy nr 1 (kontur mapy Polski) oraz kredki.

N: *„Pamiętacie naszą zabawę na początku? Gdzie były nasze stopy?”*

U: W górach!

N: *„Świetnie. Weźcie brązową kredkę i pokolorujcie 'stopy' Polski, czyli góry na samym dole mapy - Karpaty i Tatry oraz Sudety”* (nauczyciel pokazuje na mapie ściennej). *„Pamiętacie, które góry były wyższe i ostrzejsze?”* (Tatry).

N: *„Kiedy idziemy na północ od gór, teren staje się pofałdowany. To Wyżyny. Pokolorujcie je na żółto, tuż nad górami”.*

N: *„A teraz serce Polski, czyli Niziny. Jaki kolor pasuje do pól, łąk i lasów?”*

U: Zielony!

N: *„Pokolorujcie szeroki pas na środku Polski na zielono. To nasza spiżarnia, gdzie rośnie zboże”.*

N: *„Ruszamy dalej na północ. Jak nazywała się kraina tysiąca jezior?”*

U: Mazury! / Pojezierze Mazurskie!

N: *„Weźcie niebieską kredkę i narysujcie dużo małych, niebieskich plamek w północno-wschodniej części mapy. To nasze jeziora”.*

N: *„I wreszcie dotarliśmy do 'głowy' Polski. Co tam się znajduje?”*

U: Morze Bałtyckie!

N: *„Pokolorujcie morze na niebiesko. To tam Wisła kończy swój bieg i tam możemy znaleźć skarby wyrzucone przez fale. Kto pamięta, jaki to skarb?”*

U: Bursztyn!

5. Praca z kartami - Systematyzacja wiedzy

N: Nauczyciel prosi uczniów o wykonanie zadań z Kart Pracy nr 2 i 3, aby utrwalić poznane nazwy i miejsca. Omawia wspólnie odpowiedzi.

6. Podsumowanie lekcji

N: Nauczyciel zbiera pokolorowane mapy.

N: *„Spójrzcie raz jeszcze na mapę, którą sami stworzyliście. Od skalistych Tatr, przez zielone niziny, krainę jezior, aż po piaszczyste plaże Bałtyku. Niesamowite, jak piękna i różnorodna jest Polska! To nasz dom”.*

N: *„Który region Polski wydaje się Wam najciekawszy i dlaczego? Gdzie chcielibyście pojechać na wycieczkę?”* (Uczniowie zgłaszają się i krótko uzasadniają).

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Karta Pracy 1: Moja Mapa Krajobrazów

Polecenie: Słuchaj uważnie nauczyciela i wykonuj polecenia na mapie. Użyj kredek: brązowej, żółtej, zielonej i niebieskiej.

Polecenia do wykonania na mapie:

1. Pokoloruj góry na południu (Karpaty i Sudety) na **brązowo**.
2. Pokoloruj Wyżyny (pas nad górami) na **żółto**.
3. Pokoloruj Niziny (środkowa Polska) na **zielono**.
4. Narysuj niebieskie kropki na Pojezierzu Mazurskim (północny-wschód).
5. Pokoloruj Morze Bałtyckie (na północy) na **niebiesko**.

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”
Minister Edukacji

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Karta Pracy 2: Co gdzie znajdę?

Polecenie: Połącz linią nazwę regionu z tym, co tam na pewno spotkasz.

Region	**Co tam spotkasz?**
Tatry	Piaszczyste plaże i bursztyn
Sudety	Wysokie, skaliste góry i Giewont
Pojezierze Mazurskie	Mnóstwo jezior i żaglówki
Morze Bałtyckie	Płaskie tereny i pola pełne zboża
Niziny	Niższe góry i skały w kształcie grzybów

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Karta Pracy 3: Prawda czy Fałsz?

Polecenie: Przeczytaj zdania. Zaznacz **P** jeśli zdanie jest prawdziwe, lub **F** jeśli jest fałszywe.

1. Wisła to najkrótsza rzeka w Polsce. **P / F**
2. Stolica Polski to Warszawa. **P / F**
3. Na północy Polski znajduje się Morze Bałtyckie. **P / F**
4. Tatry to bardzo niskie i łagodne góry. **P / F**
5. Na Mazurach jest bardzo dużo jezior. **P / F**
6. Na Nizinach rośnie najwięcej zboża. **P / F**

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”
Minister Edukacji